

Forsvarets seniorforbund

Vår ref: 29. juli 2015

Tidl. ref: Arbeids- og sosialdepartementet 16.april 2015

Arbeids- og sosialdepartementet

Hørings svar - Forsvarets seniorforbund - Krav om minste tilsetningstid (karensperiode) i stilling med lavere aldersgrense før pensjonsrett foreligger etter lov om Statens pensjonskasse

Forsvarets seniorforbund (FSF) viser til departementets høringsbrev av 16.april 2015 og tilhørende høringsnotat.

FSF legger til grunn at lov om Statens pensjonskasse (pensjonskasseloven) ikke inneholder bestemmelser om minste tilsetningstid i stilling for å kunne ta ut alderspensjon ved en stillings aldersgrense, det ses da bort fra avrundingsreglene for beregning av tjenestetid, jf pensjonskasselovens § 19.

Forsvarets seniorforbund legger videre til grunn at en ansatt som velger å søke ny tilsetning i stilling med lavere aldersgrense faller inn under den ansattes rett til å si opp sitt tilsetningsforhold / søke ny stilling. Det er således den enkeltes vurderinger som ligger til grunn for en slik handling. Det er derfor viktig at bestemmelser utformes slik at de er lett forståelige og enkelt å forvalte.

FSF støtter departementets vurdering av å tilpasse regelverket slik at pensjonsreglene ikke er den motiverende faktor til at personer skifter stilling i slutten av yrkeskarrieren for deretter å kunne fratrukke med alderspensjon etter den lavere aldersgrensen i den nye stillingen relativt kort tid etter tilsetningen. FSF støtter derfor at det innføres en karensperiode i slike tilfeller før den nye lavere aldersgrensen gir pensjonsrett. FSF forutsetter at innføring av karenstid ikke endrer nåværende bestemmelser om særaldersgrenser.

FSF viser til at aldersgrenser for stillinger som er innlemmet i Statens pensjonskasse er bestemt gjennom lov om aldersgrenser for offentlige tjenestemenn m.fl (aldersgrenseloven). Lovens § 1 har imidlertid en bestemmelse om at loven ikke gjelder stillinger som omfattes av særlige lovbestemmelser om aldersgrenser for fastlønt militært befall. FSF kjenner ikke til hva som legges i begrepet "fastlønt militært befall", men legger til grunn de generelle aldersgrenser for militært personell, jf Forsvarspersonelloven. Stadig tjenestegjørende militært personell er plassert på lønnsplanene 05.100 og 05.125. FSF legger til grunn at alle militære stillinger har en aldersgrense på 60 år. Internt for gruppene militært personell vil innføring av karenstid ikke ha betydning. Aldersgrensebestemmelsene for stillinger på lønnsplan 05.128 kan teoretisk komme til anvendelse ved at personell fra annen offentlig tilsetning gis midlertidig tilsetning for tjenestegjøring i en internasjonal operasjon hvor 85-årsregelen kan komme til anvendelse under denne tjenestegjøringen.

I de tilfelle hvor innføring av minste tjenestetid ved tilsetninger i stillinger for militært personell, vil derfor etter forbundets syn, komme til anvendelse i de tilfelle hvor personell søker seg tilbake til militær

stilling fra andre stillinger (sivile) med høyere aldersgrense. I slike tilfelle vil en neppe kunne påberope seg forhold som er beskrevet i aldersgrenselovens § 2 bokstav a) og b) som grunn for å søke ny stilling. Det vil derfor være de generelle karensbestemmelser som kommer til anvendelse som for tilsetning i andre stillinger med lavere aldersgrense.

Ved ny tilsetning i stillinger med særaldersgrense vil en kunne forkorte den yrkesaktive perioden med inntil 10 år, med dette som utgangspunkt synes ikke en minste tilsetningsperiode på 5 år å være urimelig. Men FSF vil her presisere at det innenfor andre etater kan forligge særlige forhold som tilsier kortere karenstid, dette kan forbundet imidlertid ikke foreta en nærmere vurdering av. FSF vil også henlede oppmerksomheten til pensjonsreformen, hvor arbeidslinjen er et sentralt element.

Etter FSFs syn vil det være flere lover som griper inn i hverandre. FSF vil derfor støtte forslaget om innføring av karenstid tas inn i pensjonskasseloven.

Bestemmelsen om karenstid tas inn i pensjonskasseloven, men skal også gjelde ved tilsetning fra stillinger med høyere aldersgrense med pensjonsordning som er tilknyttet overføringsavtalen til stilling med lav aldersgrense i staten, jf utkast til forskrift § 2, samt notatets pkt 4.8. FSF er av den oppfatning at det bør vurderes om det er nødvendig med en harmonisering av karensbestemmelser for stillinger med lavere aldersgrense mellom statlig og kommunal sektor.

Av notatet fremgår, *"I karensperioden gjelder den aldersgrensen arbeidstakeren hadde i det tidligere stillingsforholdet for pensjonsberegningen."*

FSF viser i denne sammenheng til det som er beskrevet i notatets pkt 4.2, 4.3, 4.4, 4.5

De eksempler som er nevnt synes å beskrive noe av kompleksiteten som kan oppstå ved innføring av ordningen.

Etter FSF forståelse vil det være forhold knyttet til nytt tilsetningsforhold, tidligst fra fylte 52 år (5års karenstid og 85-års regel) dvs til første pensjonsuttak etter tilsetning i stilling med lavere aldersgrense som er de største utfordringene. For rett til oppsatt pensjon etter pensjonskasseloven § 23 gjelder karensbestemmelser uavhengig av alder.

Til pkt 4.2;

FSF legger til grunn;

Ved ny tilsetning i stilling med f eks 60 års aldersgrense, hvor vilkåret for karensperioden ikke er oppfylt ved den nye stillingens aldersgrense, vil retten til oppsatt pensjon følge den forrige stillingen (70 års aldersgrense (opsatt pensjon utbetales fra 67 år)) selv om det foreligger plikt til å fratrukke ved den nye stillingens aldersgrense (60 år). Dette innebærer at vedkommende ikke vil ha pensjonsutbetaling fra Statens pensjonskasse mellom 60 og 67 år.

Det er viktig at disse konsekvensene blir beskrevet slik at de er lett å forstå.

Til pkt 4.3

FSF har ingen merknader.

Til pkt 4.4

FSF er enig i punktets konklusjon;

" Det innebærer at karensperioden i siste stillingen med lav aldersgrense uansett må være oppfylt før denne aldersgrensen gir pensjonsrett."

Til pkt 4.5

FSF legger til grunn at karenstid (for eksempel 5år) knyttet til beregning av pensjon i stilling med lavere aldersgrense må være oppfylt ved uttak av pensjon. Ved opphold i tilsetningsforholdet i karensperioden kan dette oppstå ved at den ansatte gis permisjon eller slutter i stillingen. Ved permisjon gjelder bestemmelser om at permisjonstiden ikke teller med i karensperioden, jf utkast til forskrift § 2. Dersom den ansatte sier opp sitt nye tilsetningsforhold i karensperioden trer bestemmelsene om rett til oppsatt

pensjon inn og da vil den opprinnelige stillingens aldersgrense gjelde, da karensvilkåret ikke er oppfylt. Dersom det på ny blir foretatt en ny tilsetning i stilling med lavere aldersgrense vil det etter FSFs syn være den siste tilsetningen som gis ny karenstid, det foreligger således opphold mellom to tilsetningsforhold.

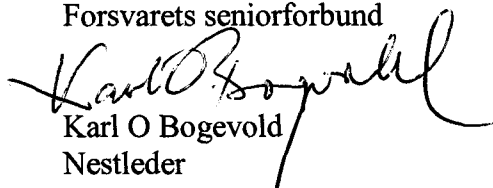
FSF er usikker på i hvilken grad karenstid skal kunne oppfylles gjennom flere tilsetningsforhold, jf utkast til forskrift § 2.

En karenstid på 5 år vil etter FSFs syn gi de største utfordringer med hensyn på å administrere og forvalte ordningen.

Ut fra en samlet vurdering, herunder pensjonsreformens målsetting og hensikten med å innføre en tilpasning av regelverket slik at pensjonsreglene ikke er en motiverende faktor til at personer i slutten av yrkeskarrieren søker stillinger med særaldersgrense, finner FSF likevel at en karenstid på 5 år ikke urimelig.

Med vennlig hilsen

Forsvarets seniorforbund

Karl O Bøgevoll
Nestleder